

AMIR SAADI

IRAKEN ORDEZKARIA UNMOVIC ARMA IKUSKATZAILE TALDEAREKIKO HARREMANETARAKO

ZIENTZIALARIEN GALDEKETAK

«NBEren ebazpenak gure arma programetan jardun duten zientzialarien izenak ematea eskatzen du, ez haiek Iraketik ateratzea»

Jose Mari Pastor | BAGDAD
Berriemaile berezia

NBE Nazio Batuen Erakundeko arma ikuskatzaile batzordeak Irakera iritsi zenetik talde horrekin zubi lanak egiten dihardu Amir Saadi jeneralak. Saddam Husseinen gobernuaren aholkulariaren arabera, AEBek eta Erresuma Batuak benetako frogak aurkeztu beharko dituzte nazioarteko komunitateak Irakek suntsipen handiko armak dituela sinesteko. Bera ere arma programan lan egin duten zientzialarien artean dagoela adierazi du, eta ez duela onartuko AEBetara bidal dezaten galdeketa egiteko.

■ **Irakeko zientzialariak atzerrian galdekatzeko proposamena egin dute AEBek. Prest egongo zinateke, berme handiak egongo balira, hori onartzeko?**

Iraken lana ez da orain zientzialariek eta haien senideek herrialdetik irten behar duten ala ez eztabaidatzen hastea. Hori ez da gure zeregina, NBEren ebazpenak gure programetan jardun duten zientzialarien izenak emateko eskatzen du, baina besterik ez. AEBek nahi dutena zerbait diferentea da, Washingtonen guregandik hori atera nahi du, baina hori ez da gure kontua. Gai hori ez dugu jorratuko, ez dago kigu guri.

■ **Nori dagokio erabaki hori hartzea?**

NBEri eta nazioarteko komunitateari dagokie auzia aztertzea eta Estatu Batuen eskaerak legekoak diren edo ez balortzea. Zera esango dizut: ebazpen hori indarrean jartzeko lana izan duten bi agentziak, IEA eta UNMOVIC, ez daude pozik gai honekin. NBEren ebazpenaren arabera, Iraken betebeharrak bakarrik da zientzialarien izenak ematea, besterik ez. Guk egin egin dugu hori. Jakin ezazu nire izena zerrenda horretan dagoela, eta ez naizela AEBetara joango. Eta ez dut gehiagorik esango gai horri buruz.

■ **Armei buruz aurkeztu duzun txostena kritikatu dute Washingtonen eta Londre-**

IKUSKATZAILEEN LANA

«Batzordeko kideak profesionalak dira, ez dute ezer arinkeriaz egiten. UNSCOM aurreko kontrol batzordea bestelakoa zen»

MARWAN NAAMANI / EPA

«AEBek, eskualdea kontrolatuz gero, mundua kontrolatuko dute»

sek. Haien jarrerari erreparatuta, badirudi prest daudela gerrarako.

Erresuma Batuko Atzerri ministro Jack Straw eta AEBetako Estatu idazkari Colin Powell esaten ari direna ikusita, argi dago zein asmo daukaten. Frogarik azaldu gabe akusatu gaituzte. Gure txostenean hutsu-

neak eta datu faltsuak daudela esan dute, baina frogarik gabe. Horrek ez digu balio. Nik zerbait gaizki dagolea esaten badut, frogatu egin beharko dut gero. Baina haiek ez dute itxaron ere adituek guk emandako txostena aztertu eta euren ikuspegia eman arte. Badirudi presatuak direla.

Guk edozer espero dugu, edozertarako prestatuturik gaude. Horretarako bidea bilatuko dutela ikusten dugu, baina nazioarteko komunitatea konbentzitu beharko dute, ez soilik kexatzea eta konforme ez daudela esatea. Hori ez da nahikoa izango.

■ **Zer egin behar dute nazioartekoa konbentzitzeko?**

Estatu Batuek eta Erresuma Batuak NBEren eta nazioartekoaren legeko bidean jardun nahi badute, frogak argiak aurkeztu beharko dituzte.

■ **Beste herrialde batzuk, Pakistan edo India esaterako, arma nuklearrak ekoizten eta garatzen ari dira. Badirudi munduan Iraken armamendua dela arriskutsu bakarra. Zergatik hori?**

Jokaera hori agenda politikoaren ondorioa da, Irak herrialde arabiarra da eta eskualde arriskutsuan kokaturik dago. Eskualde honetan planak dituzte estatubatuarrek. Haiek erabaki nahi dute gauza guztiek nolakoak izan behar duten, zein gobernu mota egon behar duen.

■ **AEBak eskualdean planak egiten ari direla dio Irakek. Zein plan mota prestatzen ari direla uste duzu?**

Haien egitasmoa dena kontrolatzea da, AEBen interesak garbi daude; zuk eskualde hau kontrolatzen baduzu, mundua kontrolatzen duzu.

■ **Zer deritzo Irakeko Gobernuak UNMOVICek orain arte egindako lanari?**

Batzordeko kideak profesionalak izan dira. Haien lana arriskua da guretzat, baina onartu ditugu, konponbidea bilatzeko modua delako. Oso zorrotzak dira UNMOVICekoak, ez dute ezer arinkeriaz egiten. Esan dudanez, profesionalak dira. Badakite mundua haiei begira ari zaiela, eta haien lana ahalik eta modu txukunenean egiten ari dira. Izan ere, zorrotzak ez badira, akusatu egingo dituzte, lana behar bezala ez dutela egin egotziko diete. UNSCOM, aurreko kontrol batzordea, bestelakoa zen. Azken bi urteetan, espioiztan aritu zen.

IKUSKAKETAK

Tony Blairren 'frogen' bila

AEB Ameriketako Estatu Batuek eta Erresuma Batuak frogarik ez dutela aurkeztu kritikatu du Amir Saadi Irakeko ordezkariak behin eta berriro. Washington eta Londresko gobernuen planen oinarri nagusia Tony Blair lehen ministro britainiarraren txostena da. Txosten hori gezur biribila dela diote irakiarrek.

Erresuma Batuak kalera-tutako txostenak dioenez, Bagdadetik 30 kilometrorara dagoen Gai Farmazeutikotarako Atalaren egoitzan suntsipen handiko armak ekoizten ari da Irak. Lekua susmagarria da oso Blairren eta Bushen iritziz eta bertan zer dagoen jakitea funtsezkotzat jo dute biek ala biek. Irak arma nuklear, biologiko edo kimikoak prestatzen ari denetz jakin nahi dute, beren salaketa oinarritzeko behar dituzten frogak sendoak eman diezaieten.

Tony Blairrek susmagarritzat jotzen duen lekuan 40 lagunek egiten dute lan, arlo farmazeutikoan. Eraikina 1991ko Golkoko Gerran bonbardatu eta suntsitu zuten Estatu Batuetako gerra hegazkinek, barruan arma arriskutsuak gordetzen zituelakoan. Orain akusazio hori azaleratu du berriro Londresko gobernuak. Irakeko Gobernuak UNMOVIC nazioarteko arma ikuskatzaile taldearekin mintzatzeko izendatu duen goi ordezkariak eta elkarlanean ari diren zientzialariek gogor ukatu dute hori. Nazio Batuen Erakundeko arma ikuskatzaileek hiru aldiz ikuskatu dute fabrika Irakerantz zuzenekoak, beti ere ezustean, eta ez dute Tony Blairrek esan duenaren arrastorik aurkitu.

Irakiarrek aditzera eman dutenez, laborategian zainnaren eta arterien tratamendurako botikak egiten dituzte, baita bihotz eta giltzurrunetako gaitzak sendatzeko substantziak ere. Erresuma Batuko Gobernuak salatu dituen arma biologikoen prestatetarako gairik ez duela dio Irakek.

Saddam Hussein presidentearen gobernuaren arabera, Nazio Batuen Erakundeko ikuskatzaile taldeak ezer aurkitu ez izanak baieztapen hori berretsi besterik ez du egin.